

Droogtemonitor

29 september 2020 / nummer 2020-14

Afvoer van de rivieren stijgt, maatregelen Maas opgeheven

Sinds de tweede helft van vorige week is er sprake van wisselvallig weer met geregeld neerslag. In de huidige verwachting zal dit weertype, met temperaturen onder normaal, in de eerste weken van oktober niet veranderen.

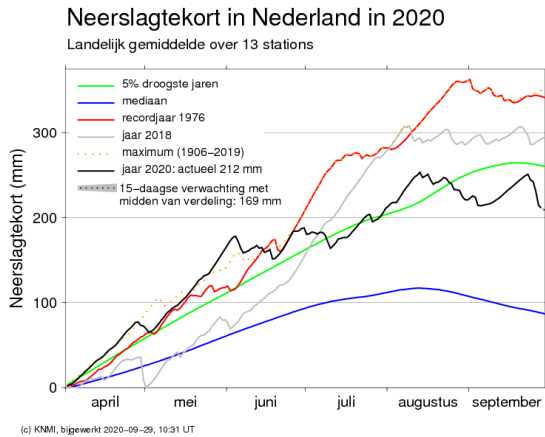
De afvoer van de Rijn is sinds afgelopen weekeinde gestegen tot circa 1160 m³/s (7,52m +NAP) op 29 september. Deze stijging zet de aankomende dagen door en bereikt 1600 à 1700 m³/s op 1 oktober. De afvoer van de Maas bij St. Pieter is de afgelopen dagen flink gestegen tot circa 100 m³/s. In de komende periode neemt de afvoer nog verder toe tot circa 300 à 400 m³/s. Als gevolg daarvan zijn alle waterbesparende maatregelen langs de Maas opgeheven. Onderschrijding van het LCW criterium van de Maas (25 m³/s) en van de Rijn (1000 m³/s) is onwaarschijnlijk.

In het zuiden en oosten van Nederland, maar ook in Zeeland en delen van Noord-Holland zijn de grondwaterstanden laag tot zeer laag voor de tijd van het jaar. Door de lage waterstanden zijn in deze gebieden nog steeds onttrekkingsverboden uit oppervlaktewateren van kracht en rond sommige kwetsbare natuurgebieden ook uit grondwater. In andere delen van het land zijn de grondwaterstanden hersteld. De watertemperatuur is de afgelopen weken laag gebleven.

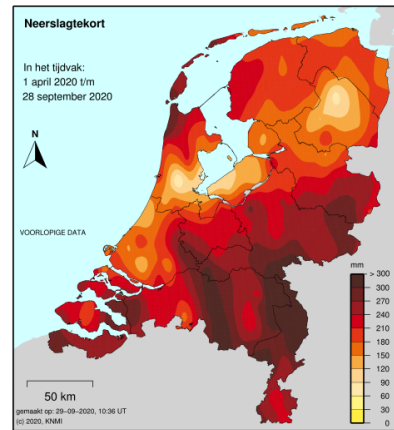
Weer

Stroomgebieden Rijn en Maas: Het is wisselvallig weer met op woensdag 30 september een dag met minder neerslag. Vanaf donderdag 1 oktober komen beide stroomgebieden onder invloed van een lagedrukgebied dat in de omgeving blijft ronddraaien. Dit heeft een wisselvallig weerbeeld tot gevolg met dagelijks buien of perioden met regen tot enkele tientallen millimeters per dag. De sneeuwgrens zakt daarbij naar 1000-1500 meter. De gemiddelde temperatuur stijgt woensdag 30 september nog tot 17-21°C, en is daarna overwegend 13-17°C. Algemeen is het daarmee natter en koeler dan gemiddeld voor deze tijd van het jaar. Voor de langere termijn is de verwachting dermate onzeker dat er weinig te zeggen valt over eventuele afwijkingen ten opzichte van normaal.

Nederland: Het actuele landelijk gemiddelde neerslagtekort is de afgelopen twee weken gedaald en bedraagt momenteel circa 212 mm (figuur 1). Daarmee ligt het gemiddelde neerslagtekort landelijk ruim onder het tekort in de 5% droogste jaren. Naar verwachting neemt het tekort de komende twee weken verder af. De ruimtelijke variatie binnen Nederland is aanzienlijk (figuur 2). Het neerslagtekort is het grootst in Zeeland, Brabant, Limburg en Gelderland. Daar ligt het tekort wel ruim boven de 5% droogste jaren. Het neerslagtekort is vooral nadelig voor gebieden zonder aanvoer mogelijkheden van water uit de Rijn en Maas.

Figuur 1. Landelijk gemiddeld neerslagtekort op 29 sept. Bron: [KNMI](#)

Figuur 2. Doorlopend potentieel neerslagoverschot, sept. Bron: [KNMI](#)

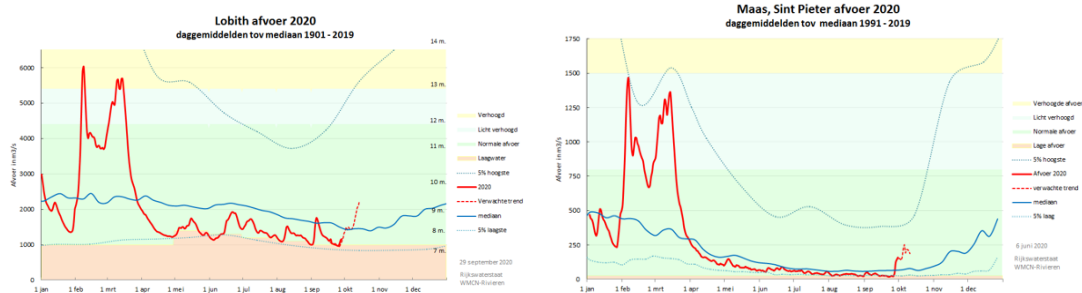
Afvoer Rijn en Maas

De afvoer van de Rijn bij Lobith is sinds 26 september aan het stijgen van 950 m³/s (7,06m +NAP) op 26 september tot circa 1160 m³/s (7,52m +NAP) bij het verschijnen van de Droogtemonitor. Hiermee is de afvoer boven het LCW criterium voor september en oktober gekomen.

Deze stijging zet zich in de komende dagen verder door tot 1600 à 1700 m³/s op 1 oktober. Daarna daalt de afvoer langzaam om vervolgens richting de tweede week van oktober opnieuw stijgen.

De afvoer van de Maas bij St. Pieter is de afgelopen dagen gestegen naar een daggemiddelde van circa 100 m³/s. In de komende dagen neemt de afvoer verder toe tot 200 a 250 m/s om vervolgens weer te dalen naar een niveau van 100 m³/s. Naar verwachting stijgt de daggemiddelde afvoer van de Maas in de tweede week naar 300 à 400 m³/s.

Voor de Rijn is de kans op onderschrijding van het LCW criterium voor oktober (1000 m³/s) voor volgende week en voor de week daarna nihil. Voor de Maas is de kans op een onderschrijding van het LCW-criterium van 25 m³/s driedaags gemiddeld met 5% zeer klein.

Figuur 3: Daggemiddelde afvoeren van de Rijn bij Lobith en de Maas bij Sint Pieter

Grondwater

In het zuiden en oosten van Nederland (Limburg, Brabant, Gelderland), maar ook in Zeeland en delen van Noord Holland zijn de grondwaterstanden laag tot zeer laag voor de tijd van het jaar. In andere delen van het land zijn de grondwaterstanden hersteld tot normale waarden voor deze tijd van het jaar.

Verzilting en waterkwaliteit

De chlorideconcentratie (zout) in de Rijn-Maasmonding, de Zeeuwse Delta en het IJsselmeer is normaal voor de tijd van het jaar. De afgelopen week zijn de gehalten even verhoogd geweest als gevolg van lage rivierafvoeren in combinatie met een verhoogde zeewaterstand. De situatie is echter nu weer normaal. Enkele waterschappen melden nog blauwalg, botulisme, vissterfte en zwemverboden. Waterbeheerders monitoren de situatie nauwlettend.

Drinkwater

Voor de bereiding van drinkwater doen zich geen knelpunten voor. Dit geldt voor zowel bronnen uit grond- als oppervlaktewater.

Scheepvaart

Afgezien van een aantal afgegeven Minst Gepeilde Dieptes zijn er verder geen bijzonderheden voor de scheepvaart. Rijkswaterstaat publiceert [minst gepeilde dieptes](#) zodat de scheepvaart kan anticiperen op de hoeveelheid lading die meegenomen kan worden. Er zijn geen schutbeperkingen meer.

Landbouw

Met de huidige weersomstandigheden en vooruitzichten heeft de landbouwsector geen acute droogteproblemen meer. Op een aantal droge plaatsen is elke bui voor de landbouw nog heel welkom.

Natuur

Ondanks dat de regen verlichting heeft geboden in de bovengrond, heeft de natuur nog steeds last van droogte. De grondwaterstanden in sommige kwetsbare natuurgebieden zijn de afgelopen weken nog verder gedaald.

Overige bijzonderheden

De aan- en afvoer van water in de regio is over het algemeen goed beheersbaar. Omdat het groeiseizoen nagenoeg voorbij is, is de watervraag afgenomen. De neerslag heeft in de afgelopen dagen regionaal wat verlichting gegeven.

Het peilbeheer van het IJsselmeer en Markermeer wordt conform het Peilbesluit IJsselmeergebied gestuurd. In het IJsselmeergebied is ruim voldoende water aanwezig voor de regionale watervoorziening. Bij waterschap Vallei en Veluwe is nog wel sprake van droogval van watergangen. Bij een enkel waterschap worden nog kades geïnspecteerd.

Er zijn nog een paar onttrekkingsverboden uit oppervlaktewater. In enkele gebieden rondom kwetsbare natuur is nog steeds een verbod op het gebruik van grondwater ingesteld. De grondwaterstanden blijven met name op de hoge zandgronden onder druk staan. Elders is sprake van herstel.

Waterkwaliteitsproblemen (blauwalg - botulisme) doen zich incidenteel voor. Dit is gebruikelijk in deze tijd van het jaar en zeker na een periode met hoge temperaturen. Ook zijn er nog enkele negatieve zwemadviezen.

De chloridegehalten in de monding van de Hollandsche IJssel waren de afgelopen dagen licht verhoogd, wat verklaard kan worden door de lage Rijnafvoer. Ook geven sommige waterschappen aan dat er sprake is van verzilting bij inlaten, zoals bij de Nieuwe Maas. Er wordt nog steeds water vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal door de Stichtse Rijnlanden via de Waaiersluis naar de Hollandsche IJssel gevoerd (KWA-light).

Met uitzondering van waterschap Amstel, Gooi en Vecht is bij de waterschappen sprake van normaal beheer, fase 0. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is nog opgeschaald tot fase 1 vanwege het risico van verzilting van de Amstellandboezem en de wateraanvoer naar Vinkeveen.

De volgende Droogtemonitor verschijnt wanneer er aanleiding toe is.

Figuur 4: Overzicht afvoeren, peilen, watertemperatuur en zoutgehalten, daggemiddelde 28 september 2020

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagementcentrum Nederland. Dit is een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact: wmcn-lcw@rws.nl, 0800-8002.
 Voor persvragen: 06-15182130.